

บัตรห้องสมุด

มหาวิทยาลัยบูรพา

การพัฒนาวิธีการคัดเลือกข้อสอบข้อถดไปในการทดสอบแบบปรับHEMAด้วยคอมพิวเตอร์
โดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจ

สอน สุานันท์สวัสดิ์

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

29 ส.ค. 2556

324874

ดุษฎีนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการวัดและเทคโนโลยีทางวิทยาการปัญญา

วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์และคณะกรรมการสอบดุษฎีนิพนธ์ ได้พิจารณา
ดุษฎีนิพนธ์ของ โสพส สุขานนท์สวัสดิ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและเทคโนโลยีทางวิทยาการปัญญา ของมหาวิทยาลัย
บูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์

.....
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสรี ชัดแข็ง)

.....
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณะ ชินสาร)

คณะกรรมการสอบดุษฎีนิพนธ์

.....
ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.สัมพันธ์ พันธุ์พุกษ์)

.....
กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสรี ชัดแข็ง)

.....
กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณะ ชินสาร)

.....
กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา กรเพชรปานี)

วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา อนุมัติให้รับดุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและเทคโนโลยีทางวิทยาการปัญญา
ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....
คณะกรรมการดีวิทยาลัยวิทยาการวิจัย
และวิทยาการปัญญา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา กรเพชรปานี)

วันที่ ๑๗ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

ประกาศคุณูปการ

ดุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.สุรี ชัด เช้ม อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณะ ชินสาร อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และอาจารย์ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการทำดุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องของดุษฎีนิพนธ์ด้วยความอาใจใส่ตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้เขียนขาณุทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ ตรวจสอบ แสดงความคิดเห็น ให้คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้บริหาร อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตทุกท่านและ ขอบใบอนุกรรมการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบความเดี๋ยวนี้จากดุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้ แด่ บิดามารดา อาจารย์ และผู้มีพระคุณ ทุกท่านที่เอียนาม และที่ไม่เอียนาม ที่ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ไสว สุขานนท์สวัสดิ์

52810070: สาขาวิชา: การวัดและเทคโนโลยีทางวิทยาการปัญญา

ปร.ด. (การวัดและเทคโนโลยีทางวิทยาการปัญญา)

คำสำคัญ: การคัดเลือกข้อสอบข้อถัดไป/ การทดสอบแบบปรับเหมาะสมด้วยคอมพิวเตอร์/
ทฤษฎีการตัดสินใจ

โลเพส สุขานนท์สวัสดิ์: การพัฒนาวิธีการคัดเลือกข้อสอบข้อถัดไปในการทดสอบแบบปรับเหมาะสมด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจ (DEVELOPMENT OF THE NEXT ITEM SELECTION PROCEDURE FOR COMPUTERIZED ADAPTIVE TESTING BY USING DECISION THEORY) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: เสรี ชัดแข็ง, ค.ด., กฤษณะ ชินสาร, ปร.ด. 200 หน้า. ปี พ.ศ. 2556.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาวิธีการคัดเลือกข้อสอบข้อถัดไปในการทดสอบแบบปรับเหมาะสมด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจ พัฒนาโปรแกรมการทดสอบแบบปรับเหมาะสมด้วยคอมพิวเตอร์ และเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีการคัดเลือกข้อสอบข้อถัดไประหว่างวิธีการคัดเลือกข้อสอบข้อถัดไป โดยใช้ค่าสารสนเทศสูงสุดที่ใกล้เคียงกับค่าความสามารถของผู้สอบกับวิธีการคัดเลือกข้อสอบข้อถัดไป โดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจ ด้านจำนวนข้อสอบที่ใช้ในการทดสอบและด้านเวลาที่ใช้ในการทดสอบ ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาโปรแกรมการทดสอบแบบปรับเหมาะสมด้วยคอมพิวเตอร์ ขึ้นเอง เป็นโปรแกรมรูปแบบ Web Application ดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) พัฒนาวิธีการคัดเลือกข้อสอบข้อถัดไป โดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจ 2) พัฒนาโปรแกรมการทดสอบแบบปรับเหมาะสมด้วยคอมพิวเตอร์ 3) เปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีการคัดเลือกข้อสอบข้อถัดไปทั้ง 2 วิธี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร ทั้งหมดเป็นเรียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการเรียน จำนวน 280 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) ข้อสอบวัดความรู้ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ และ 2) โปรแกรมการทดสอบแบบปรับเหมาะสมด้วยคอมพิวเตอร์ เก็บข้อมูลจากการทดสอบผ่าน Website (www.engcat.net) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ t-test และโค-แสควร์

ผลการวิจัยหลัก สรุปได้ ดังนี้

- จำนวนข้อสอบที่ใช้ในการทดสอบของวิธีการคัดเลือกข้อสอบข้อถัดไป โดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจน้อยกว่าวิธีการคัดเลือกข้อสอบข้อถัดไป โดยใช้ค่าสารสนเทศสูงสุดที่ใกล้เคียงกับค่าความสามารถของผู้สอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- เวลาที่ใช้ในการทดสอบของวิธีการคัดเลือกข้อสอบข้อถัดไป โดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจน้อยกว่าวิธีการคัดเลือกข้อสอบข้อถัดไป โดยใช้ค่าสารสนเทศสูงสุดที่ใกล้เคียงกับค่าความสามารถของผู้สอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จึงสรุปได้ว่า วิธีการคัดเลือกข้อสอบข้อถัดไป โดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจมีประสิทธิภาพดีกว่าวิธีการคัดเลือกข้อสอบข้อถัดไป โดยใช้ค่าสารสนเทศสูงสุดที่ใกล้เคียงกับค่าความสามารถของผู้สอบ

52810070: MAJOR: MEASUREMENT AND TECHNOLOGY IN COGNITIVE SCIENCE
Ph.D. (MEASUREMENT AND TECHNOLOGY IN COGNITIVE SCIENCE)

KEYWORDS: ITEM SELECTION/ COMPUTERIZED ADAPTIVE TESTING/ DECISION THEORY
SOROS SUKHANONSAWAT: DEVELOPMENT OF THE NEXT ITEM SELECTION
PROCEDURE FOR COMPUTERIZED ADAPTIVE TESTING BY USING DECISION THEORY.
ADVISORY COMMITTEE: SEREE CHADCHAM, Ph.D., KRISANA CHINASARN, Ph.D. 200 P.
2013.

The objectives of this research were to develop the next item selection procedure for computerized adaptive testing by using decision theory, to develop computerized adaptive testing software, and to compare the efficiency of the next item selection procedure between maximum information criterion and decision theory based on the number of items, and time spent on the exam. The research was conducted in 3 steps: 1) develop the next item selection procedure by using decision theory, 2) develop computerized adaptive testing software on web application format, and 3) compare the efficiency for the next item selection on two procedures. The sample consisted of 280 undergraduate students study on the first semester in 2012 from Suan Dusit Rajabhat University Bangkok on English Reading Skill. The research tools were 1) items of English Reading Skill, and 2) computerized adaptive testing software. Data were collected on website (www.engcat.net) and were analyzed by t-test and chi-square.

The major results were:

1. Number of items by using decision theory less than maximum information criterion with statistical significance levels at .01.
2. Time spent on the exam by using decision theory less than maximum information criterion with statistical significance levels at .01.

It was concluded that the efficiency of the next item selection procedure for computerized adaptive testing by using decision theory is better than maximum information criterion.

สารบัญ

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	113
ภาคผนวก ก.....	114
ภาคผนวก ข.....	116
ภาคผนวก ค.....	120
ภาคผนวก ง.....	124
ภาคผนวก จ.....	128
ภาคผนวก ฉ.....	131
ภาคผนวก ช.....	139
ภาคผนวก ซ.....	147
ภาคผนวก ญ.....	168
ภาคผนวก ญ.....	171
ภาคผนวก ญ.....	174
ประวัติย่อของผู้จัด.....	199

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ตัวอย่างการคัดเลือกข้อสอบข้อถัดไป โดยใช้ค่าสารสนเทศสูงสุดที่ใกล้เคียงกับค่าความสามารถของผู้สอบและวิธีการคัดเลือกข้อสอบข้อถัดไป โดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจ...	56
2 ความหมายและสัญลักษณ์ที่ใช้เคราะห์แผนผังบริบท.....	59
3 ความหมายและสัญลักษณ์ตามมาตรฐานผังการให้ผลของข้อมูล.....	61
4 รายละเอียดของแฟ้มข้อมูลข้อสอบ.....	65
5 รายละเอียดแฟ้มข้อมูลตัวเลือก.....	66
6 รายละเอียดของแฟ้มข้อมูลผู้สอบ.....	66
7 รายละเอียดของแฟ้มข้อมูลคณวิชา.....	66
8 รายละเอียดของแฟ้มข้อมูลสาขาวิชา.....	67
9 รายละเอียดของแฟ้มข้อมูลค่าสถิติ.....	67
10 การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง.....	73
11 ผลการตรวจสอบของอาจารย์ที่ทดลองใช้โปรแกรม ด้านความสะดวกในการนำไปใช้.....	90
12 ผลการตรวจสอบของอาจารย์ที่ทดลองใช้โปรแกรม ด้านความถูกต้องในการใช้งาน.....	91
13 ผลการตรวจสอบของอาจารย์ที่ทดลองใช้โปรแกรม ด้านลักษณะทั่วไปของโปรแกรม.....	92
14 ผลการตรวจสอบของอาจารย์ที่ทดลองใช้โปรแกรม ด้านความชัดเจนของคู่มือการใช้งาน.....	92
15 ผลการตรวจสอบของนักศึกษาที่ทดลองใช้โปรแกรม ด้านความสะดวกในการนำไปใช้.....	93
16 ผลการตรวจสอบของนักศึกษาที่ทดลองใช้โปรแกรม ด้านลักษณะทั่วไปของโปรแกรม.....	94
17 ข้อมูลพื้นฐานของวิธีการคัดเลือกข้อสอบข้อถัดไปในการทดสอบแบบปรับเหมาะสมด้วยคอมพิวเตอร์ ด้านจำนวนข้อสอบที่ใช้ในการทดสอบ จำแนกตามวิธีการคัดเลือกข้อสอบข้อถัดไป	96
18 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีการคัดเลือกข้อสอบข้อถัดไปในการทดสอบแบบปรับเหมาะสมด้วยคอมพิวเตอร์ ด้านจำนวนข้อสอบที่ใช้ในการทดสอบ จำแนกตามวิธีการคัดเลือกข้อสอบข้อถัดไป.....	97
19 ข้อมูลพื้นฐานของวิธีการคัดเลือกข้อสอบข้อถัดไปในการทดสอบแบบปรับเหมาะสมด้วยคอมพิวเตอร์ ด้านเวลาที่ใช้ในการทดสอบ จำแนกตามวิธีการคัดเลือกข้อสอบข้อถัดไป...	98
20 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีการคัดเลือกข้อสอบข้อถัดไปในการทดสอบแบบปรับเหมาะสมด้วยคอมพิวเตอร์ ด้านเวลาที่ใช้ในการทดสอบ จำแนกตามวิธีการคัดเลือกข้อสอบข้อถัดไป.....	99

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัยของการพัฒนาวิธีการคัดเลือกข้อสอบข้อถัดไปของการทดสอบแบบปรับเหมาะสมด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจ.....	7
2 โ้างคุณลักษณะของข้อทดสอบแบบ 1 Parameter	25
3 โ้างคุณลักษณะของข้อทดสอบแบบ 2 Parameter	26
4 โ้างคุณลักษณะของข้อทดสอบแบบ 3 Parameter	27
5 ขั้นตอนการดำเนินการทดสอบแบบปรับเหมาะสมด้วยคอมพิวเตอร์.....	28
6 รูปแบบการทดสอบแบบ 2 ขั้นตอน	30
7 โครงสร้างการจัดการทดสอบแบบปรับเหมาะสมด้วยคอมพิวเตอร์รูปแบบพีระมิดแบบขนาดขั้นคงที่	31
8 โครงสร้างการจัดการทดสอบแบบปรับเหมาะสมด้วยคอมพิวเตอร์รูปแบบพีระมิดแบบขนาดขั้นแปรัน	32
9 โครงสร้างการจัดการทดสอบแบบปรับเหมาะสมด้วยคอมพิวเตอร์รูปแบบพีระมิดแบบรอบนิ - มอร์	32
10 โครงสร้างการจัดการทดสอบแบบปรับเหมาะสมด้วยคอมพิวเตอร์รูปแบบพีระมิดแบบข้างตัดชนิดสกัดการสะท้อนกลับ	33
11 โครงสร้างการจัดการทดสอบแบบปรับเหมาะสมด้วยคอมพิวเตอร์รูปแบบพีระมิดแบบข้างตัดชนิดรักษาการสะท้อนกลับ.....	33
12 โครงสร้างการจัดการทดสอบแบบปรับเหมาะสมด้วยคอมพิวเตอร์รูปแบบพีระมิดแบบมีหลายข้อในแต่ละขั้น	34
13 โครงสร้างการจัดการทดสอบแบบปรับเหมาะสมด้วยคอมพิวเตอร์รูปแบบพีระมิดแบบให้น้ำหนักตัวเลือกเพื่อแยกทาง	35
14 โครงสร้างการจัดการทดสอบแบบปรับเหมาะสมด้วยคอมพิวเตอร์รูปแบบยึดหยุ่น.....	35
15 โครงสร้างการจัดการทดสอบแบบปรับเหมาะสมด้วยคอมพิวเตอร์รูปแบบปรับระดับขั้น	36
16 โครงสร้างการแบ่งประเภทการตัดสินใจ.....	45
17 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	52
18 ขั้นตอนการพัฒนาวิธีการคัดเลือกข้อสอบข้อถัดไป โดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจ	53
19 ขั้นตอนการพัฒนาโปรแกรมการทดสอบแบบปรับเหมาะสมด้วยคอมพิวเตอร์.....	58
20 แผนผังบริบทของโปรแกรมการทดสอบแบบปรับเหมาะสมด้วยคอมพิวเตอร์.....	60
21 แผนผังการไหลของข้อมูลระดับ 0 ของโปรแกรมการทดสอบแบบปรับเหมาะสมด้วยคอมพิวเตอร์.....	62
22 แผนผังการไหลของข้อมูลระดับ 1 ของกระบวนการจัดการคลังข้อสอบ.....	63
23 แผนผังการไหลของข้อมูลระดับ 1 ของกระบวนการจัดการทดสอบ.....	64
24 โครงสร้างหน้าจอทั่วไปของโปรแกรมการทดสอบแบบปรับเหมาะสมด้วยคอมพิวเตอร์.....	67

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
25 โครงสร้างหน้าจอภายในส่วนการจัดการสอบของโปรแกรมการทดสอบแบบปรับเทมาะด้วยคอมพิวเตอร์.....	68
26 โครงสร้างหน้าจอในส่วนการทดสอบของโปรแกรมการทดสอบแบบปรับเทมาะด้วยคอมพิวเตอร์.....	68
27 โครงสร้างหน้าจอ Login ของโปรแกรมการทดสอบแบบปรับเทมาะด้วยคอมพิวเตอร์... ..	69
28 โครงสร้างหน้าจอในส่วนรายละเอียดในส่วนการจัดการข้อสอบของโปรแกรมการทดสอบแบบปรับเทมาะด้วยคอมพิวเตอร์.....	69
29 โครงสร้างหน้าจօกรรายงานผลการทดสอบ.....	70
30 ขั้นตอนการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีการคัดเลือกข้อสอบข้อถัดไป.....	72
31 หน้าจอแรกของโปรแกรมการทดสอบแบบปรับเทมาะด้วยคอมพิวเตอร์.....	79
32 หน้าจอ Login เข้าโปรแกรมการทดสอบแบบปรับเทมาะด้วยคอมพิวเตอร์.....	80
33 หน้าจอแรกของส่วนจัดการข้อสอบ.....	80
34 หน้าจอของเพิ่มข้อสอบในโปรแกรมการทดสอบแบบปรับเทมาะด้วยคอมพิวเตอร์... ..	81
35 หน้าจอของรายละเอียดของข้อสอบ.....	82
36 หน้าจอของตัวอย่างการเพิ่มข้อสอบและการแก้ไขข้อสอบ.....	83
37 หน้าจอเมื่อกดปุ่มลบข้อสอบ.....	83
38 หน้าจอแรกในส่วนของรายงานผลสอบวัดความรู้ในคุณลักษณะการอ่านภาษาอังกฤษ....	84
39 หน้าจอแสดงจำนวนนักศึกษาแบ่งตามช่วงระดับความสามารถ.....	85
40 หน้าจอรายชื่อนักศึกษาที่เข้าทดสอบวัดความรู้ในคุณลักษณะการอ่านภาษาอังกฤษ พร้อมผลการทดสอบ.....	85
41 หน้าจอแรกของการทดสอบวัดความรู้ในคุณลักษณะการอ่านภาษาอังกฤษ.....	86
42 หน้าจอของทดสอบวัดความรู้ในคุณลักษณะการอ่านภาษาอังกฤษ.....	87
43 หน้าจอของส่วนรายงานผลการทดสอบ.....	87
44 ผลการทดสอบวัดความรู้ในคุณลักษณะการอ่านภาษาอังกฤษของผู้สอบ.....	88
45 หน้าจอความช่วยเหลือของโปรแกรมทดสอบแบบปรับเทมาะด้วยคอมพิวเตอร์.....	88
46 แผนภูมิรูปภาพข้อมูลพื้นฐานของการคัดเลือกข้อสอบข้อถัดไปในการทดสอบแบบ ปรับเทมาะด้วยคอมพิวเตอร์ ด้านจำนวนข้อสอบที่ใช้ในการทดสอบ จำแนกตามวิธีการ คัดเลือกข้อสอบข้อถัดไป.....	96
47 แผนภูมิรูปภาพข้อมูลพื้นฐานของวิธีการคัดเลือกข้อสอบข้อถัดไปในการทดสอบแบบ ปรับเทมาะด้วยคอมพิวเตอร์ ด้านเวลาที่ใช้ในการทดสอบ จำแนกตามวิธีการคัดเลือก ข้อสอบข้อถัดไป.....	98